

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بانکداری اسلامی

مؤلفان: - سید کاظم صدر (PhD)

- محمد ولیمقدم زنجانی (PhD)

با همکاری خانم‌ها سرور ملکان و سیمین عبدالعلی‌زاده

- سیدعلی اصغر هدایتی (PhD)

- سعید جمشیدی

- حسنعلی قنبری (PhD)

- علی یاسری

ویراستار: - محمدحسین دانایی

اداره آموزش و مطالعات نیروی انسانی

- تهران - ۱۳۸۷

عنوان و نام پدیدآور	: بانکداری اسلامی/گردآورنده اداره آموزش و مطالعات نیروی انسانی بانک مرکزی.
مشخصات نشر	: تهران: زعیم، ۱۳۸۷.
مشخصات ظاهری	: ۳۳۹ ص:، جدول، نمودار.
شابک	: 978-600-5403-07-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: بانک و بانکداری (اسلام).
موضوع	: بانک و بانکداری -- ایران.
موضوع	: بانک و بانکداری -- کشورهای اسلامی.
موضوع	: اسلام و اقتصاد.
شناسه افزوده	: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران. اداره آموزش و مطالعات نیروی انسانی.
رده بندی کنگره	: B۲۳۲۰/۳۲/ب۲ ۱۳۸۷
رده بندی دیویی	: ۳۹۷/۴۸۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۵۹۳۱۹۴

عنوان: بانکداری اسلامی

گردآورنده: اداره آموزش و مطالعات نیروی انسانی بانک مرکزی

تایپ: افسانه یحیایی

صفحه آرایی: ابراهیم عزتی

ناشر: انتشارات زعیم ۰۹۱۲۱۳۲۷۸۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: اول ۱۳۸۸

چاپ و صحافی: هائف

لیتوگرافی: موج

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۰۳-۰۸-۴

ناظر چاپ: صالح خوارزمی

۸۰۰۰ تومان

صفحه	عنوان
۲۱	مقدمه ناشر
۲۷	فصل اول - آشنایی با اقتصاد اسلامی:
۳۶	(۱) فلسفه زندگی:
۳۶	۱-۱) معرفی انسان و رسالت او
۳۸	۱-۲) ادوار زندگی انسان
۴۰	۲) نظام حقوقی:
۴۱	۲-۱) مالکیت ثروت‌های طبیعی
۴۲	۲-۲) ضوابط و شرایط بهره‌برداری از ثروت‌های طبیعی:
۴۲	۱-۲-۲) عدم اتلاف
۴۲	۲-۲-۲) عدم اسراف
۴۳	۳-۲-۲) لاضرر
۴۴	۴-۲-۲) عدم ازدحام
۴۴	۵-۲-۲) سایر ضوابط
۴۵	۳-۲) حق جامعه
۴۶	۴-۲) حقوق غیرمسلمانان
۴۷	۵-۲) توزیع درآمد یا سهم صاحبان عوامل تولید و عوامل مؤثر بر آن:
۴۸	۱-۵-۲) مزایای حقوقی:
۴۸	الف) سهم نیروی کار و سرمایه انسانی
۴۹	ب) سهم سرمایه
۵۰	پ) سهم زمین
۵۱	ت) سهم مواد اولیه گیاهی، حیوانی و طبیعی
۵۲	۲-۵-۲) نوع تکنولوژی
۵۳	۳-۵-۲) میزان ذخیره نهاده‌ها
۵۴	۳) علم اقتصاد و مکتب اقتصادی:

- ۵۴ (۳-۱) موضوع و روش علم اقتصاد
- ۵۵ (۳-۲) موضع و روش مکتب اقتصادی اسلام
- ۵۸ (۴) عدالت اقتصادی:
- ۵۹ (۴-۱) آموزه شهید صدر
- ۵۹ (۴-۲) آموزه شهید مطهری
- ۶۰ (۴-۳) تعریف عدالت
- ۶۲ (۴-۴) تطبیق نظر شهید صدر و شهید مطهری
- ۶۵ (۵) نهادهای اقتصادی در صدر اسلام:
- ۶۶ (۵-۱) بازار
- ۶۷ (۵-۲) بیت‌المال و فعالیت‌های بخش خصوصی:
- ۶۹ (۵-۲-۱) درآمدهای بیت‌المال:
- ۶۹ الف) زکات
- ۷۱ ب) خمس
- ۷۱ پ) خراج
- ۷۲ ت) ویژگی‌های مشترک زکات، خمس و خراج
- ۷۲ (۵-۲-۲) مخارج بیت‌المال:
- ۷۲ الف) معرفی و آموزش اسلام
- ۷۳ ب) سوادآموزی
- ۷۳ پ) ورود علوم و تکنولوژی
- ۷۴ ت) دفاع و امنیت
- ۷۴ ث) تأمین رفاه اجتماعی
- ۷۶ (۵-۲-۳) اهمیت سیاست‌های مالی بیت‌المال
- ۷۸ (۵-۲-۴) حفظ ارزش پول
- ۸۱ (۶) الگوی توسعه اقتصادی:
- ۸۳ (۶-۱) فراهم کردن امکانات یادگیری مهارت‌های جدید

۸۵	۶-۲) ورود تکنولوژی
۸۵	۶-۳) حمایت‌های حقوقی
۸۶	۶-۴) تحریم ربا:
۸۶	۶-۴-۱) اثر تحریم ربا بر جریان سرمایه‌گذاری
۸۷	۶-۴-۲) اثر تحریم ربا بر جریان پس‌انداز
۸۹	۶-۵) انگیزه‌های مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان
۹۲	۶-۶) سیاست تغذیه
۹۵	۷) جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۹۹	۸) کتابنامه

فصل دوم - پول و بانک (با تأکید بر تجربه بانکداری

اسلامی در ایران):

۱۰۳	۱) پول و تحول تاریخی آن:
۱۰۵	۱-۱) مبادله پاپایی
۱۰۵	۱-۲) پول کالایی
۱۰۷	۱-۳) پول فلزی:
۱۰۷	۱-۳-۱) نظام پولی بر پایه طلا و نقره
۱۰۸	۱-۳-۲) نظام پولی بر پایه طلا (پایه سکه طلا و پایه شمش طلا)
۱۰۹	۱-۳-۳) سیستم پایه طلا - ارز (سیستم برتون وودز)
۱۱۱	۱-۴) پول کاغذی یا اسکناس
۱۱۱	۱-۵) پول اعتباری
۱۱۲	۱-۶) پول الکترونیک
۱۱۳	۱-۷) وجوه اشتراک و افتراق پول و کالا
۱۱۵	۱-۸) تاریخچه پول در ایران
۱۱۶	۲) نقش پول در اقتصاد از دیدگاه مکاتب مختلف:
۱۱۸	

۱۱۸	۲-۱) مکتب کلاسیک
۱۲۰	۲-۲) مکتب نوکلاسیک
۱۲۳	۲-۳) عقاید ویکسل
۱۲۸	۲-۴) مکتب کینزی
۱۳۴	۲-۵) مکتب پولیون
۱۳۶	۲-۶) دیدگاه بانکداری اسلامی:
۱۳۷	۲-۶-۱) تقاضا برای پول
۱۳۹	۲-۶-۲) عرضه پول
۱۴۰	۲-۶-۳) نقش پول در فعالیت‌های اقتصادی
۱۴۳	۳) بهره، سود، سرمایه و سرمایه‌گذاری:
۱۴۳	۳-۱) پول و سرمایه
۱۴۴	۳-۲) بهره و ربا
۱۴۵	۳-۳) تعریف سود، سرمایه و سرمایه‌گذاری
۱۴۷	۳-۴) عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری
۱۵۰	۳-۵) سرمایه‌گذاری در شرایط اطمینان و ریسک:
۱۵۰	۳-۵-۱) نقش بانک ربوی
۱۵۰	۳-۵-۲) نقش بانک اسلامی
۱۵۳	۳-۶) بانک‌های اسلامی و ریسک سرمایه‌گذاری
۱۶۰	۴) سیستم بانکی، بانک مرکزی، سیاست پولی و سیاست تأمین مالی:
۱۶۰	۴-۱) بانک مرکزی
۱۶۰	۴-۲) سیاست پولی و نقش بانک ربوی به عنوان واسطه وجوه
۱۶۲	۴-۳) سیستم مالی در اسلام:
۱۶۲	۴-۳-۱) تأمین وجوه در سیستم بانکی:
۱۶۲	اول) الگوی مضاربه دوپل
۱۶۳	دوم) الگوی دوسپرده‌ای

۱۶۳	الف) سپرده‌های معاملاتی
۱۶۵	ب) سپرده‌های سرمایه‌گذاری
۱۶۸	۲-۳-۴) عملیات وامدهی در بانکداری اسلامی
۱۷۸	۴-۴) سیستم مالی در ایران
۱۸۲	۴-۵) تجربه سایر کشورها در خصوص بانکداری اسلامی
۱۸۷	۴-۶) ابزارهای سیاست پولی در بانکداری اسلامی:
۱۹۰	۱-۴-۶) سیاست پولی در ایران
۱۹۳	۲-۴-۶) سیاست پولی در سودان
۱۹۷	۷-۴) استفاده از صکوک برای تجهیز منابع
۲۰۱	۵) کتابنامه

فصل سوم - ساختار حقوقی بانکداری اسلامی:

۲۰۵	۱) نگاهی کلی و مروری اجمالی بر پیشینه تاریخی و سیر تحولات
۲۰۷	۲) واژه‌شناسی؛ ویژگی‌های حقوقی بانکداری اسلامی:
۲۰۹	۱-۲) حذف ربا
۲۰۹	۱-۱-۲) تعریف ربا
۲۱۱	۲-۱-۲) انواع ربا
۲۱۳	۳-۱-۲) بررسی متون ذیربط
	۲-۲) انطباق (جایگزینی) عملیات بانکی با حقوق و موازین اسلامی (شریعت)
۲۱۸	۳) عملیات بانکداری اسلامی:
۲۲۰	۱-۳) تجهیز منابع مالی:
۲۲۰	۱-۱-۳) سپرده قرض‌الحسنه
۲۲۳	۲-۱-۳) سپرده مدت‌دار
۲۲۳	۲-۳) تخصیص منابع:

۲۲۴	۳-۲-۱) تأمین منابع مالی از طریق استقراض
۲۲۴	۳-۲-۲) تأمین منابع مالی از طریق مشارکت
۲۲۵	۳-۲-۳) تأمین منابع مالی از طریق معاملات تجاری
۲۲۵	۳-۲-۴) تأمین منابع مالی از طریق قرارداد کارفرما - پیمانکار
۲۲۶	۴) کتابنامه
۲۲۹	فصل چهارم - بانکداری اسلامی در عمل (مورد ایران):
۲۳۱	۱) مراحل اجرایی و روند پایه‌گذاری بانکداری اسلامی در ایران
۲۳۸	۲) نحوه تحصیل سود یا درآمد
۲۴۱	۳) تعاریف و اصطلاحات:
۲۴۱	۳-۱) سود علی‌الحساب
۲۴۱	۳-۲) نرخ سود مورد انتظار
۲۴۱	۳-۳) نرخ سود تحقق‌یافته
۲۴۱	۳-۴) نرخ سود قطعی
۲۴۱	۳-۵) حداقل نرخ سود مورد انتظار (ابزار سیاست تأمین مالی)
۲۴۲	۳-۶) حداکثر نرخ سود قطعی (ابزار سیاست تأمین مالی)
۲۴۴	۴) مبانی کاربردی:
۲۴۴	۴-۱) اصل وکالت در تجهیز منابع سپرده‌گذاران
۲۴۴	۴-۲) اصل تسهیم سود و زیان
۲۴۵	۴-۳) اصل مشخص بودن موارد مصرف تسهیلات
۲۴۵	۴-۴) اصل نظارت (نظارت بر اجرای قراردادهای بانکی)
۲۴۷	۵) تجهیز منابع در بانکداری اسلامی ایران:
۲۴۸	۵-۱) شیوه رفتاری در جذب منابع پس‌انداز:
۲۴۹	۵-۱-۱) قرض‌الحسنه جاری
۲۴۹	۵-۱-۲) قرض‌الحسنه پس‌انداز

- ۲۵۰ (۵-۱-۳) سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار
- ۲۵۱ (۵-۲) شیوه محاسباتی تسهیم سود:
- ۲۵۱ (۵-۲-۱) بین بانک و گیرنده تسهیلات
- ۲۵۶ (۵-۲-۲) بین بانک و سپرده‌گذاران
- ۲۵۶ (۵-۲-۳) بین سپرده‌گذاران
- ۲۵۸ (۶) مصرف منابع در بانکداری اسلامی:
- ۲۵۸ (۶-۱) کلیات تسهیلات اعطایی:
- ۲۵۸ (۶-۱-۱) تشریح تسهیلات به عنوان ابزار تأمین مالی
- ۲۵۹ (۶-۱-۲) انواع ابزار تسهیلات اعطایی و کاربرد آنها
- (۶-۱-۳) چگونگی تأمین نیازهای واحدهای اقتصادی از طریق انواع تسهیلات اعطایی
- ۲۶۰ (۶-۱-۴) موارد تشابه و افتراق اعطای تسهیلات در بانکداری اسلامی و بانکداری ربوی
- ۲۶۲ (۶-۲) تشریح انواع تسهیلات اعطایی:
- ۲۶۲ (۶-۲-۱) مضاربه:
- ۲۶۲ الف) تشریح مضاربه به عنوان ابزار تأمین مالی
- ۲۶۲ ب) صفات اختصاصی و کاربرد
- ۲۶۴ پ) روش عمل
- (۶-۲-۲) مشارکت (مشارکت مدنی، مشارکت حقوقی، سرمایه‌گذاری مستقیم):
- ۲۶۵ الف) تشریح مشارکت به عنوان ابزار تأمین مالی
- ۲۶۶ ب) صفات اختصاصی
- ۲۶۷ پ) کاربرد
- ۲۶۸ ت) روش عمل
- ۲۶۹

۲۶۹	۳-۲-۶) فروش اقساطی (مواد اولیه و لوازم یدکی، ماشین آلات، تأسیسات و ساختمان):
۲۶۹	الف) تشریح فروش اقساطی به عنوان ابزار تأمین مالی
۲۷۰	ب) صفات اختصاصی
۲۷۲	پ) روش عمل
۲۷۲	۴-۲-۶) سلف:
۲۷۲	الف) تشریح سلف به عنوان ابزار تأمین مالی
۲۷۳	ب) صفات اختصاصی
۲۷۳	پ) کاربرد
۲۷۴	ت) روش عمل
۲۷۴	۵-۲-۶) جعاله:
۲۷۴	الف) تشریح جعاله به عنوان ابزار تأمین مالی
۲۷۵	ب) صفات اختصاصی
۲۷۶	پ) کاربرد
۲۷۶	ت) روش عمل
۲۷۶	۶-۲-۶) قرض الحسنه:
۲۷۶	الف) تشریح قرض الحسنه به عنوان ابزار تأمین مالی
۲۷۷	ب) صفات اختصاصی
۲۷۷	پ) کاربرد
۲۷۹	ت) روش عمل
۲۷۹	۷-۲-۶) خرید دین:
۲۷۹	الف) تشریح خرید دین به عنوان ابزار تأمین مالی
۲۷۹	ب) صفات اختصاصی و کاربرد
۲۸۰	پ) روش عمل
۲۸۰	۸-۲-۶) اجاره به شرط تملیک:

- ۲۸۰ الف) تشریح اجاره به شرط تملیک به عنوان ابزار تأمین مالی
- ۲۸۱ ب) صفات اختصاصی
- ۲۸۱ پ) کاربرد
- ۲۸۲ ت) روش عمل
- ۲۸۳ ۹-۲-۶) مزارعه و مساقات:
- ۲۸۳ الف) تشریح مزارعه و مساقات به عنوان ابزار تأمین مالی
- ۲۸۳ ب) صفات اختصاصی
- ۲۸۴ پ) روش عمل
- فصل پنجم - ساز و کارهای مؤسسات مالی اسلامی:**
- ۲۸۵
- ۲۹۰ ۱) منابع سرمایه (تأمین منابع)
- ۲۹۲ ۲) صکوک:
- ۲۹۳ ۱-۲) نظریات شرعی در مورد صکوک
- ۲۹۴ ۲-۲) آینده و چشم‌انداز صکوک
- ۲۹۵ ۳) استفاده از سرمایه‌ها توسط مؤسسات مالی اسلامی
- ۲۹۷ ۴) تأمین مالی اسلامی و تبدیل به اوراق بهادار کردن:
- ۳۰۰ ۴-۱) تبدیل به اوراق بهادار مضاربه‌ای
- ۳۰۰ ۴-۲) تبدیل به اوراق بهادار مشارکه‌ای
- ۳۰۱ ۴-۳) تبدیل به اوراق بهادار اجاره
- ۳۰۳ ۵) تفاضل / تفاوت ریسک در مؤسسات مالی اسلامی:
- ۳۰۳ ۵-۱) ریسک تجاری جایجا شده
- ۳۰۳ ۵-۲) ریسک نرخ بازدهی
- ۳۰۴ ۵-۳) ریسک بازار
- ۳۰۴ ۵-۴) ریسک امانتداری
- ۳۰۴ ۵-۵) ریسک عدم رعایت موازین شرعی

۳۰۵ ۶) فرصت‌های بیمه (تکافل) در خاورمیانه و شمال آفریقا

فصل ششم - بانکداری اسلامی از دیدگاه بین‌المللی

۳۰۹ (ابعاد بین‌المللی و تطبیقی بانکداری اسلامی):

۳۱۱ ۱) چهره جوان امروزی:

۳۱۲ ۱-۱) به دنبال تعریفی جامع و جهان‌شمول از بانکداری اسلامی

۳۱۷ ۱-۲) تفاسیر گوناگون از یک موضوع

۳۱۹ ۱-۳) پیشینه بانکداری اسلامی

۳۲۲ ۱-۴) بررسی اجمالی عملکرد بانک‌های اسلامی در جهان

۳۳۱ ۲) بانکداری اسلامی؛ یک تصویر مقایسه‌ای در سطح جهانی:

۳۳۱ ۲-۱) بانک‌های اسلامی فعال در فضای مالی یکپارچه اسلامی

۳۳۵ ۲-۲) بانک‌های اسلامی فعال در فضای مالی دوگانه (متعارف - اسلامی)

۳۳۹ ۲-۳) بانک‌های اسلامی فعال در فضای مالی متعارف

۳۴۲ ۲-۴) چالش‌های بین‌المللی فراوی بانک‌های اسلامی

۳۴۸ ۳) بازارها و مؤسسات مالی اسلامی در جهان:

۳۴۸ ۳-۱) تأمین منابع کوتاه‌مدت و بلندمدت

۳۴۸ ۳-۲) بازارهای پول

۳۴۹ ۳-۳) شرکت‌های مضاربه‌ای

۳۵۱ ۳-۴) شرکت‌های بیمه اسلامی (تکافل)

۳۵۳ ۳-۵) صندوق‌های قرض‌الحسنه

۳۵۴ ۳-۶) شرکت‌های لیزینگ (اجاره)

۳۵۵ ۳-۷) تأمین سرمایه شرکت‌ها - بازار سرمایه

۳۵۸ ۳-۸) تأمین مالی پروژه‌های تولیدی بر اساس عقود اسلامی

۳۶۱ ۳-۹) صندوق‌های زکات و وقف

	۴) ابزارسازی مالی اسلامی و ابزارهای مالی اسلامی متداول در بازارهای بین‌المللی:
۳۶۳	
۳۶۴	۴-۱) ابزارهای مشتقه
۳۶۷	۴-۲) تبدیل ارقام دارایی به اوراق بهادار قابل معامله
۳۶۸	۴-۳) صکوک - تبدیل ارقام دارایی به اوراق بهادار اسلامی
۳۷۴	۴-۴) ابزارهای مالی رایج در بانکداری بین‌المللی
۳۷۶	۵) سازمان‌ها و نهادهای عمده بین‌المللی فعال در بانکداری اسلامی:
۳۷۶	۵-۱) بانک توسعه اسلامی
۳۷۷	۵-۲) مؤسسه (هیأت) خدمات مالی اسلامی
۳۷۹	۵-۳) سازمان حسابداری و حسابرسی مؤسسات مالی اسلامی
۳۸۱	۵-۴) دیگر نهادها
۳۸۲	۶) کتابنامه

بنام آنکه شناخت او فکرت آموخت

پیش گفتار

یکی از مهمترین پیامدهای پیروزی انقلاب اسلامی ایران، استقرار نظام اقتصادی مبتنی بر تعالیم عالیه اسلامی بوده است. در این راستا حذف ربا از عملیات بانک بعنوان مهمترین رویکرد لحاظ گردید تا بدین وسیله بنیان‌های یک نظام اقتصادی بر پایه قسط و عدل بنا نهاده شود.

از سال ۱۳۵۸ اقدامات مقدماتی برای اسلامی نمودن نظام بانکی در کشور شروع شد و سرانجام در سال ۱۳۶۲ قانون عملیات بانکی بدون ربا به تصویب مجلس اول رسید و از ابتدای سال ۱۳۶۳ نیز کلیه بانک‌های کشور ملزم به اجرای موازین ضوابط در این قانون شدند.

شایان ذکر است که اگر چه تا کنون تحقیق جامع درباره تاریخچه بانکداری اسلامی در جهان انجام نشده است، اما اطلاعات عمومی موجود در این زمینه، حاکی از آن است که افزایش فعالیت‌های مسلمانان در بازارهای مالی جهان از یک طرف و اعتقاد آنان به احکام اسلامی، به ویژه دوری گزیدن از رباخواری از سوی دیگر، از جمله عواملی بودند که از اواسط قرن بیستم میلادی بسترهای اولیه برای ظهور بانکداری اسلامی را فراهم آوردند و در پی آن، بسیاری از سازمانهای مالی فعال در جوامع مسلمان، یا به طور کامل در چارچوب قوانین و مقررات اسلامی قالب‌بندی شدند، یا بخش‌ها و دریچه‌های مخصوصی را برای بانکداری اسلامی گشودند.

به این ترتیب بانکداری اسلامی به تدریج به عنوان شاخه‌ای مستقل در حوزه بانکداری بین‌المللی شناخته شد و اکنون نیز بانک‌هایی که از این الگو پیروی می‌نمایند، از جمله پیشروترین و رو به رشدترین مؤسسات مالی جهان محسوب می‌گردند.

بنابراین امروزه بانکداری اسلامی پدیده‌ای نیست که تنها برای جامعه مسلمانان مفهوم و جذابیت داشته باشد، بلکه نظامی است که محصولات و

خدمات مالی سالم و کم‌خطری را برای مشتریان اعم از مسلمان و غیرمسلمان فراهم می‌نماید. سودآوری قابل‌ملاحظه همراه با ریسک نسبی در برابر بحران‌های مالی بین‌المللی برتری ویژه‌ای را برای بانکداری اسلامی رقم زده است که نهایتاً بانکداری و مالیه اسلامی اهرمی مطلوب و شایسته برای مرتفع‌شدن کمبودها و مشکلات سیستم بانکداری رایج به شمار می‌آید و می‌تواند به تقاضاهای گوناگون و نیازهای روزمره مشتریان پاسخ دهد. بدون شک مسئولیت‌های ناشی از کسب این جایگاه بین‌المللی از یک سو و وجود ظرفیت‌های بالقوه برای رشد و گسترش بیشتر از سوی دیگر، وظایف خطیری را بر دوش پیشگامان بانکداری اسلامی قرار داده است و برای این که تکالیف مزبور به بهترین وجه ادا گردد، باید الزامات زیر به خوبی مورد توجه قرار گیرد:

- دوری جستن از تکروری و گرایش روزافزون به همکاری و تشریک مساعی با سایر بانک‌ها و بنگاه‌های اقتصادی در عرصه منطقه و جهان.
- تحقیقات مستمر و پویا برای رفع ابهامات نظری و تقویت مبانی و انطباق معیارها با استانداردهای جهانی و روزآمد با هدف بهبود کیفیت عملکرد مالی و سودآوری بانک‌ها و مؤسسات مالی اسلامی.
- برنامه‌ریزی برای توسعه و تجدیدساختار و مدرن‌سازی شعب و اجرای برنامه‌های آموزشی برای تربیت بانکداران خبره و مجرب و بکارگیری عوامل انسانی کارآمد و شایسته.
- اتخاذ رویکردهای جامع و مبتکرانه و بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های نوین و گسترش کانال‌های ارتباطی جامع بین بانک و مشتریان.
- گسترش و ارتقای سطح کیفی و کمی رویه‌های کاربردی و نظارتی و مدیریت ریسک در بانک‌ها و مؤسسات مالی اسلامی و شفاف‌سازی سیستم سنجش اعتبار و رتبه‌بندی و استقرار نظام حاکمیت شرکتی.

یدا.. اثنی عشری

مقدمه

کتاب حاضر، حاصل برگزاری پانزده دوره بین‌المللی بانکداری اسلامی توسط اداره آموزش و مطالعات نیروی انسانی بانک مرکزی است. اولین دوره بانکداری اسلامی از تاریخ ۶۹/۷/۱۴ لغایت ۶۹/۷/۲۷ به مدت ۱۴ روز در شهر بابلسر برگزار گردید و تاکنون پانزده دوره بین‌المللی بانکداری اسلامی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از پیشروان و با انگیزه معرفی و اشاعه فرهنگ بانکداری اسلامی در سطح بین‌المللی برگزار گردیده است.

هدف از برپایی دوره فوق، آشنایی شرکت‌کنندگان با اهداف و فلسفه عملیاتی بانکداری اسلامی در سطح کلان و تشریح مطابقت عملیات مذکور با موازین شرع مقدس اسلام است. ماهیت پانزده برنامه آموزشی برگزار شده در گذشته، جنبه فرهنگ‌سازی و ایجاد بستر نظری و مبانی فکری در میان ۴۰۳ نفر شرکت‌کننده از ایران و سایر کشورهای اسلامی و غیراسلامی شامل بنگلادش، چین، اندونزی، لبنان، مالزی، نیجریه، پاکستان، سوریه، الجزایر، آلمان، هند، عمان، ترکیه، امارات متحده عربی، آلبانی، آذربایجان، اردن، قزاقستان، کویت، فیلیپین، سودان، ترکمنستان، یمن، قرقیزستان، ارمنستان، قطر، افغانستان، گامبیا، سریلانکا، اوگاندا، بحرین، مصر، انگلستان، تونس و تاجیکستان را داشته است.